ชื่อเรื่อง รูปแบบการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีประสิทธิผล เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการอ่านการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4

ผู้วิจัย ลิขิต เพ็งประสิทธิพงศ์

ปีการศึกษา 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีประสิทธิผล เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการอ่าน การเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของรูปแบบการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีประสิทธิผล เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการอ่าน การเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีประสิทธิผล เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการอ่าน การเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 3) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีประสิทธิผล เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการอ่าน การเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 และ 4) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีประสิทธิผล เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการอ่าน การเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 โดยมีขั้นตอนการวิจัย 4 ระยะ ดังนี้ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัด โดยการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง ศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ (Best Practice) จำนวน 3 แห่งและตรวจสอบความตรงของรูปแบบ โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารการศึกษา โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 12 คน และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ระยะที่ 3 การนำรูปแบบไปใช้กับผู้บริหารและครู ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 จำนวน 209 แห่ง รวม 627 คน ในปีการศึกษา 2568 การนิเทศการจัดการเรียนการสอน โดยใช้แบบนิเทศการจัดการเรียนการสอน แบบมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) และการประเมินประสิทธิผลการส่งเสริมสมรรถนะการอ่านการเขียนของนักเรียนการประเมินสมรรถนะ โดยใช้แบบทดสอบสมรรถนะการอ่าน การเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและระยะที่ 4 การประเมินประสิทธิภาพรูปแบบการบริหารการศึกษา ในยุคดิจิทัลที่มีประสิทธิผล เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการอ่าน การเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยประเมินความเป็นประโยชน์ (Utility) ความเป็นไปได้ (Feasibility) ความเหมาะสม (Propriety) และความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy) โดยใช้แบบประเมินความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง

ครอบคลุม และประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัล โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 209 และครูผู้สอน จำนวน 418 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษา การวิเคราะห์ การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง การศึกษาแนวทางการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาที่เป็นเลิศด้านการส่งเสริมสมรรถนะการอ่าน การเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 และผลการตรวจสอบองค์ประกอบ ตัวชี้วัดรูปแบบการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีประสิทธิผลเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการอ่านการเขียนของของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 โดยผู้คุณวุฒิจำนวน 9 ท่าน พบว่า องค์ประกอบของการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลเพื่อพัฒนาศักยภาพการอ่าน การเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในยุคเทคโนโลยี โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ3) กระบวนการของรูปแบบ 4) ระบบและกลไกของรูปแบบ และ 5) เงื่อนไขของการนำรูปแบบไปใช้

2. ผลการออกแบบและพัฒนา การพัฒนาและ ตรวจสอบคุณภาพและการพัฒนารูปแบบการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีประสิทธิผล เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการอ่าน การเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 พบว่า รูปแบบการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีประสิทธิผล เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการอ่าน การเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ องค์ประกอบหลักที่ 1 การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management) องค์ประกอบหลักที่ 2 การพัฒนาสมรรถนะครู(Competency Development for Teacher) ประกอบด้วย องค์ประกอบหลักที่ 3 การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (technology Digital Support) องค์ประกอบหลักที่ 4 (Network) การสนับสนุนส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ และองค์ประกอบหลักที่ 5 (การนิเทศ Supervision) ซึ่งประกอบด้วย 22 องค์ประกอบย่อย

3. ผลการนำรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีประสิทธิผลเพื่อส่งเสริมสมรรถนะ การอ่าน การเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ไปใช้ พบว่า

3.1 ผลการประเมินการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีประสิทธิผลเพื่อส่งเสริมสมรรถนะ การอ่าน การเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 พบว่า โดยภาพรวม ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สามารถดำเนินการตามรูปแบบได้มีผลการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด

3.2 ผลการประเมินประสิทธิผลเพื่อส่งเสริมสมรรถนะ การอ่านการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 พบว่า จากการทดสอบสมรรถนะด้านการอ่าน การเขียนของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีสมรรถนะด้านการอ่านการเขียนสูงขึ้น

4. ผลการประเมินประสิทธิภาพรูปแบบการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีประสิทธิผลเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการอ่านการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 พบว่า

4.1 ผลการตรวจสอบรูปแบบด้านความเป็นประโยชน์ ความถูกต้องครอบคลุมความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า

4.1.1 ผลการประเมินด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีประสิทธิผลเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการอ่าน การเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 –3 พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4.1.2 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีประสิทธิผลเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการอ่าน การเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4.1.3 ผลการประเมินความถูกต้องของรูปแบบการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีประสิทธิผลเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการอ่าน การเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4.1.4 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีประสิทธิผลเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการอ่าน การเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 พบว่า ผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดการศึกษาตามรูปแบบการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลที่มีประสิทธิผล เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการอ่านการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย 3 รายการแรก ได้แก่ รูปแบบมีการจัดโครงสร้างการปฏิบัติงานให้มีความยืดหยุ่น และคล่องตัวในการปฏิบัติงาน รูปแบบส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพด้านการอ่านมากขึ้น และรูปแบบสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ และเป็นมาตรฐานในการประเมินคุณภาพของโรงเรียน

คำสำคัญ : รูปแบบการบริหาร, การศึกษายุคดิจิทัล, ประสิทธิผลการบริหาร, สมรรถนะการอ่านและการเขียน, นักเรียนระดับประถมศึกษา